

**การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
โรงเรียนบ้านโพนงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1**

**Teacher Development in Project Based Learning Activity Management of
Ban Phon-ngam School, Kuntharawichai District in Mahasarakham
Educational Service Area Office 1**

สุวัฒน์ ศรีสุภักดี¹ อุดลยศักดิ์ สุนทรโรจน์² ภูษิต บุญทองเถิง³ และ สุรเกียรติ์ ค่ายหนองสง⁴
Suwat Srisuphuk,¹ Adulyasak Soonthornrojana,² Poosit Boontongtherng³
and Surapee Khainongsuang⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบ้านโพนงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 2 วงรอบ แต่ละวงรอบ ประกอบด้วย การวางแผน ปฏิบัติการ สังเกตการณ์ และสะท้อนผล 2 กลยุทธ์ คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย แบบสังเกต แบบประเมิน และแบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า

ผลจากการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานในวงรอบที่ 1 ด้วยกลยุทธ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานในระดับมาก ส่วนด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานอยู่ในระดับปานกลาง การพัฒนาในวงรอบที่ 2 ด้วยกลยุทธ์การนิเทศภายใน พบว่า การนิเทศภายในในวงรอบที่ 2 ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาครู การเรียนรู้แบบโครงงาน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาหลักสูตรการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² Ph.D (History) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

³ ศษ.ด. (หลักสูตรและการสอน) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม

รับต้นฉบับ 27 มีนาคม 2552 รับลงพิมพ์ 25 เมษายน 2552

ABSTRACT

The research aimed at developing teachers at Ban Phon-ngam school, Kuntharawichai District, Maha Sarakham Province, under Maha Sarakham Basic Educational Area Office 1 emphasizing on the knowledge, understanding and competency in project based learning activity management by using the action research method. The frameworks consisted of two circles, each circle consisted of 4 steps: planning, action, observation, and reflection steps. Two development strategies employed were action research training and internal supervision. The research instruments were observation form, assessment form, and test. The research results were as follows:

In regard to the first circle of the teacher development project, it was found that the level of the understanding of the teachers about project based learning activity management after using the action research training strategy was high, while the level of the competency of the teachers in project based learning activity management was moderate. However, the level of the competency of the teachers in project based learning activity management after using the internal supervision strategy was high.

Keywords: Teacher Development, Project Based Learning Activity Management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 52 ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรครูว่า ให้มีการส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 70) ดังนั้น การพัฒนาบุคลากรครูจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะสามารถทำให้บุคลากรได้รับความรู้ ความชำนาญเพิ่มขึ้น สามารถติดตามวิทยาการใหม่ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาได้ทันทั่วทั้ง นอกจากนี้จะช่วยให้ตนเองก้าวหน้าในหน้าที่การงานแล้ว ยังทำให้หน่วยงานได้รับผลผลิตเพิ่มขึ้น และลดความล้มเหลวที่จะเกิดขึ้นได้เป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของทุกๆ หน่วยงาน (พิเชษฐ์ สุทธิวิรัตน์, 2542 : 15)

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเป็นสำคัญวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สำนวณ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ

และสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ ด้วยการคิดเป็นระเบียบ โดยมีครูคอยกระตุ้นแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักสังเกต รู้จักตั้งคำถาม ตั้ง สมมติฐาน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สรุปและทำความเข้าใจในสิ่งที่ค้นพบ นอกจากนั้นแล้วครูมีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้นำความรู้ในชั้นเรียนบูรณาการกับกิจกรรมที่จะทำเพื่อนำไปสู่ความรู้ใหม่ๆ ด้วยการสร้างความหมาย แก้ปัญหา และการค้นพบองค์ความรู้ด้วยตนเองทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดจากประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากการปฏิบัติจริง (สุพล วังสินธุ์, 2543 : 11) และการทำโครงงานยังสามารถทำได้ทุกระดับการศึกษา ซึ่งอาจทำเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงงานอาจเป็นโครงงานเล็กๆ ที่ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน หรือเป็นโครงงานใหญ่ที่มีความยากและซับซ้อนขึ้นก็ได้ (กรมวิชาการ, 2544 : 1) นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานยังช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะของคนให้มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะก้าวไปสู่การเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ เป็นผลผลิต ผู้ปฏิบัติที่สร้างสรรค์ผลงานและสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ ตลอดจนเป็นสมาชิกที่สร้างความกลมเกลียวเพื่อเป็นอันหนึ่ง

อันเดียวกันในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542 : 3) และยังทำให้นักเรียนเกิดแนวความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รู้จักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เป็นคุณลักษณะที่ปรากฏในมาตรฐานการศึกษาตามผลผลิตในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในมาตรฐานที่ 4 ของการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 6 มีทักษะในการจัดการและทำงาน รักการทำงาน มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (จรัส นองมาก, 2544 : 127)

โรงเรียนบ้านโพงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีครู จากการสำรวจสภาพปัญหาในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโพงาม โดยการศึกษาข้อมูลรายงานประจำปี (SAR) ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนบ้านโพงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มาตรฐานที่ 4 กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พบว่า ผู้เรียนมีปัญหาในด้านการคิดไม่เป็นระบบ คิดไม่เป็น ทำไม่เป็น แก้ปัญหาไม่เป็น และจากรายงานการประเมินภายนอกของ สมศ. รอบแรก มาตรฐานที่ 4 อยู่ในระดับปรับปรุง และจากการสังเกตกิจกรรมการสอนของครูของผู้วิจัย พบว่า ครู ผู้สอนยังจัดการเรียนการสอนแบบเดิม คือ ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ขาดความรู้ความเข้าใจและเทคนิควิธีการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนไม่เน้นกระบวนการพัฒนาความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ การแสดงความคิดเห็นและการแสวงหาความรู้ สอนเนื้อหามากกว่าการสอนกระบวนการ ครูยังไม่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยเฉพาะการเรียนรู้แบบโครงงาน เขียนแผนการสอนแบบโครงงานไม่เป็น ไม่รู้ขั้นตอนวิธีสอนว่าจะสอนอะไรก่อนอะไรหลัง ทำให้นักเรียนไม่กล้าคิดไม่กล้าแสดงออกนำเสนอผลงานไม่เป็น การพัฒนาบุคลากรด้านการ

จัดการเรียนรู้แบบโครงงานจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะทำให้การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนในด้านความคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และให้รู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองให้เข้าสู่มาตรฐานและได้รับการยอมรับจากสังคมโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการการศึกษาดูงานและการนิเทศภายใน เพื่อให้บุคลากรจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ตามรูปแบบ ตามขั้นตอนและวิธีการเขียนแผนการเรียนรู้แบบโครงงานได้อย่างสมบูรณ์

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ควบคุมดูแลบุคลากร ส่งเสริมสนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้จัดประชุมครู เพื่อดำเนินการตามที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ ซึ่งคณะครูได้มีมติในการประชุมว่า ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีการหนึ่งที่ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจ โดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีวิสัยทัศน์ รวมถึงมีทักษะในการจัดการและการทำงาน รักการทำงาน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ปรากฏในมาตรฐานการศึกษาด้วย ผลผลิตในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาครูในด้านดังกล่าว ด้วยกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบ้านโพงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
2. เพื่อพัฒนาครูโรงเรียนบ้านโพงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานตาม 5 ขั้นตอน ของกรมวิชาการ (2544 : 22) คือ การคิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา การวางแผนในการทำโครงงาน การลงมือทำโครงงาน การเขียนรายงาน และการนำเสนอผลงาน

2. กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาครู ใช้กลยุทธ์การให้ความรู้และฝึกปฏิบัติ คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. พื้นที่และกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

พื้นที่ที่ทำการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนบ้านโพงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยมีผู้ร่วมปฏิบัติการวิจัย จำนวน 4 คน ได้แก่ ผู้วิจัย และครูโรงเรียนบ้านโพงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3 คน

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยได้นำเอาหลักการและขั้นตอนตามแนว ความคิดของเคมมิส และแม็กแท็กการ์ท (ประวิต เอราวรรณ์, 2545 : 15-16 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart, 1988 : 11-15) มาเป็นกระบวนการในการดำเนินงานการวิจัยซึ่งประกอบไปด้วย การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ

2. แบบทดสอบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

3. แบบประเมิน มีทั้งหมด 3 ฉบับ คือ

3.1 แบบประเมินระดับความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ

3.2 แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

3.3 แบบประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

1. แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสังเกต

1.3 สร้างแบบสังเกต

1.4 นำแบบสังเกต เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.5 ปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างข้อความในแต่ละข้อกับองค์ ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นนำไปวิเคราะห์ด้วย IOC แล้วคัดเลือกเอาข้อความที่มีค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50-1.00 ไว้

1.6 นำแบบสังเกตเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาอีกครั้ง

1.7 จัดพิมพ์แบบสังเกตเป็นฉบับสมบูรณ์

2. แบบทดสอบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบทดสอบ

2.3 สร้างแบบทดสอบ จำนวน 40 ข้อ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 ปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาจากการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 ไว้จำนวน 30 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- 2.6 จัดพิมพ์แบบทดสอบเป็นฉบับสมบูรณ์
3. แบบประเมิน ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้
 - 3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
 - 3.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบประเมิน
 - 3.3 สร้างแบบประเมิน จากนั้นนำไปเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 - 3.4 ปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างความสอดคล้องระหว่างข้อความในแต่ละข้อกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำไปวิเคราะห์โดยใช้สูตร IOC แล้วคัดเลือกเอาข้อความที่มีค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50-1.00 ไว้
 - 3.5 นำแบบประเมินเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง
 - 3.6 จัดพิมพ์แบบประเมินเป็นฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 2 กลยุทธ์ ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน แล้วดำเนินการเก็บข้อมูลจาก การสังเกต การประเมิน และการทดสอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกต ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาตรวจให้คะแนนแบบสังเกตในแต่ละชุด จากนั้นดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อ
2. ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน นำมาตรวจให้คะแนนในการทดสอบก่อน-หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ แล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย จากนั้นมาเปรียบเทียบเพื่อดูการพัฒนาของผู้ร่วมวิจัย และพิจารณาคะแนนสอบหลังการประชุม โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (เสรี ลาขโรจน์, 2537 : 20)

คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก

คะแนนร้อยละ 60-79.99 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง

คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมิน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาตรวจให้คะแนนแบบประเมินในแต่ละชุด แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1

ในการดำเนินงานพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานโรงเรียนบ้านโพนงาม ในวงรอบที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 18 สิงหาคม 2551 ถึง 30 กันยายน 2551 โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา 2 กลยุทธ์ คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ผลการวิจัยพบว่า

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ

จากการร่วมประชุมกันระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย มีมติให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กลุ่มเป้าหมาย ด้วยวิธีการอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วัน โดยก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มเป้าหมายได้ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการในวันแรกเป็นกิจกรรมการบรรยาย ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การศึกษาเอกสาร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน 5 ขั้นตอน และในวันที่สอง ในช่วงเช้าเป็นการฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 5 ขั้นตอน ส่วนในช่วงบ่ายเป็นการนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้ซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น หลังจากนั้นให้กลุ่มเป้าหมายทำการทดสอบหลังการอบรม ด้วยแบบทดสอบชุดเดิม และให้ทำการประเมินระดับความรู้ความเข้าใจของตนเองหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อตรวจสอบว่าได้รับความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบโครงการ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ซึ่งผลการศึกษาในกลุ่มการอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นดังนี้

1.1 การสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายใน

การอบรมเชิงปฏิบัติ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจและตั้งใจขณะอบรม ร่วมกิจกรรมทุกกิจกรรมตามขั้นตอน มีการซักถามเมื่อเกิดความสงสัย มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อวิทยากรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนขณะอบรมเชิงปฏิบัติการ มีความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามที่กำหนด อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 การทำแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม

เชิงปฏิบัติการ พบว่า ผลการทดสอบก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 16.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และผลการทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 26.00 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ตามที่ตั้งไว้

1.3 การประเมินความรู้ความเข้าใจของตนเอง

หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า การประเมินระดับความรู้ความเข้าใจของตนเองหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการของกลุ่มเป้าหมายโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก และกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ 5 ขั้นตอนในระดับมาก

2. การนิเทศภายใน

การนิเทศภายในมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจและสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการหลังจากที่กลุ่มเป้าหมายได้อบรมเชิงปฏิบัติการผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ประชุมปรึกษารื้อกันเพื่อวางแผนการนิเทศภายใน ในการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ โดยร่วมกันกำหนดกิจกรรมการนิเทศภายใน ซึ่งทำการนิเทศโดยผู้เชี่ยวชาญโดยใช้การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ และ

การประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ โดยเริ่มนิเทศในวงรอบที่ 1 ในตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2551 ถึงวันที่ 12 กันยายน 2551 โดยในวันที่ 1 กันยายน 2551 เป็นการนิเทศภายในและการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ และในวันที่ 8 - 12 กันยายน 2551 เป็นการนิเทศภายในและการประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ โดยผู้เชี่ยวชาญจะทำการประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นระยะ โดยมีผลการดำเนินการดังนี้

2.1 การประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

แบบโครงการ โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินผลการประเมินพบว่า คุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการวัดผลและประเมินผลมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ จุดประสงค์การเรียนรู้ ส่วนสื่อการเรียนรู้มีผลการประเมินน้อยที่สุด

2.2 การประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผน

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ 5 ขั้นตอน โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับผลการประเมินจากมากไปน้อยมีผลดังนี้ การเขียนรายงาน การนำเสนอผลงาน และการวางแผนในการทำโครงการ การลงมือทำโครงการ และการคิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1

ผลการพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ทั้ง 2 กลุ่ม คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ปรากฏว่า กลุ่มเป้าหมายมีความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ซึ่งจะได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการและการให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โดยจะเห็นได้จากผลการทำแบบทดสอบซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.00 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80

ตามที่ตั้งไว้ จากการประเมินความรู้ความเข้าใจของตนเอง หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มเป้าหมาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน มีผลการประเมินความรู้ความเข้าใจของตนเองอยู่ในระดับมาก หลังจากนั้นใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน เพื่อให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน และปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลจากการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของกลุ่มเป้าหมายที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มีผลการประเมินคุณภาพการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับปานกลาง และผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มเป้าหมาย ส่วนการปฏิบัติ การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของกลุ่มเป้าหมายที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมีผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับปานกลาง ผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้กลุ่มเป้าหมายไม่ต้องตื่นเต้นเวลาที่ผู้เชี่ยวชาญมานิเทศให้สอนให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด และแนะนำให้เพิ่มเติมในการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน 5 ขั้นตอน และปัญหาที่พบในการนิเทศการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน คือผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยกับการเรียนแบบโครงงานจึงต้องใช้วิธีการอธิบายและใช้กลวิธีที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนแบบโครงงาน โดยเฉพาะในขั้นตอน 3 ขั้นตอนแรก คือขั้นตอน การคิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา ขั้นตอนการวางแผนในการทำโครงงาน และการลงมือทำโครงงาน ผู้เรียนยังปฏิบัติได้ในระดับที่ไม่ดีนัก

กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน แต่ในการนำความรู้ที่มีอยู่ลงไปสู่การปฏิบัติ คือในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้นั้นยังไม่ดีเท่าที่ควร โดยมีการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นกลุ่มเป้าหมายจึงต้องที่จะพัฒนาตนเองให้อยู่ในระดับดีหรือดีมาก จึงต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยเหลือ และชี้แนะแนวทางโดยให้มี

การนิเทศภายในอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัย กลุ่มเป้าหมายและ ผู้นิเทศจึงร่วมประชุมกันในวันที่ 13 กันยายน 2551 เพื่อวางแผนเตรียมการในการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยที่ประชุมมีมติให้ดำเนินการพัฒนากลุ่มเป้าหมายในวงรอบที่ 2 ด้วยการนิเทศภายใน ในช่วงเวลาวันที่ 23 กันยายน 2551 ถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2551

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโรงเรียนบ้านโพงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในวงรอบที่ 2 ได้ดำเนินการโดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายในโดยใช้การประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของกลุ่มเป้าหมาย และการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของกลุ่มเป้าหมาย โดยในวันที่ 23 กันยายน 2551 เป็นการนิเทศภายในและการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน และในวันที่ 30 กันยายน 2551 ถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2551 เป็นการนิเทศภายในและประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยผู้เชี่ยวชาญจะทำการประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นระยะ โดยมีผลการดำเนินการดังนี้

1. การประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 5 ขั้นตอน (วงรอบที่ 2) ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในวงรอบที่ 2 ของกลุ่มเป้าหมายซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยจุดประสงค์การเรียนรู้มีผลการประเมินมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่วนเนื้อหา มีผลการประเมินน้อยที่สุด

2. การประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน (วงรอบที่ 2) ผลการประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานใน 5 ขั้นตอนในวงรอบที่ 2 ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มีผลโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อเรียงลำดับผลการประเมินจากมากไปน้อยมีผลดังนี้ การคิดและเลือกปัญหาที่จะศึกษา การเขียนรายงาน การลงมือทำโครงงาน การวางแผนในการทำโครงงาน การนำเสนอผลงาน

การสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านโพนงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในวงรอบที่ 2 โดยการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการประเมินปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของกลุ่มเป้าหมาย และเป็นการช่วยเหลือแนะนำ เสนอแนะข้อแก้ไขในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ 5 ขั้นตอน โดยผลจากการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของกลุ่มเป้าหมายที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในวงรอบที่ 2 มีผลการประเมินคุณภาพการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ อยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของกลุ่มเป้าหมาย ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มีผลการประเมินคุณภาพการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ อยู่ในระดับดี

การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการในวงรอบที่ 2 ในครั้งนี้ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการมากขึ้น โดยจะเห็นได้จากผลจากการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับดีมาก และการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของกลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับดี ซึ่งผลการประเมินสูงกว่าการพัฒนาในวงรอบที่ 1 และผู้เรียนก็เริ่มที่จะปรับตัวเข้ากับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการได้ดีขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การพัฒนาครูโรงเรียนบ้านโพนงาม ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้ กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการอยู่ในระดับมาก แต่ในด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ กลุ่ม

เป้าหมายยังไม่สามารถเขียนแผนการเรียนรู้และปฏิบัติการสอนได้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มเป้าหมายได้ลงมือปฏิบัติจริงน้อย และยังขาดทักษะในการจัดการและขาดความมั่นใจในการปฏิบัติ จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายยังไม่สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จรุง ชมจ่อหอ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โรงเรียนบ้านเหล่าพิทยาคม อำเภอนโนสูง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ แต่กลุ่มเป้าหมายยังขาดทักษะการจัดประสบการณ์การเขียนรายงาน ขาดเทคนิค และวิธีการที่จะทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการสืบค้นข้อมูล การเขียนรายงานและการนำเสนอผลการศึกษาโครงการ ดังนั้นจึงพัฒนากลุ่มเป้าหมายต่อโดยการใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โดยใช้การนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง พบว่า การนิเทศภายในในวงรอบที่ 1 มีผลการประเมินคุณภาพการเขียนแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการมีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการมีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และกลุ่มเป้าหมายมีความต้องการพัฒนาตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการให้ดีขึ้น จึงดำเนินการพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2

2. การพัฒนาครูโรงเรียนบ้านโพนงาม ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความชำนาญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ โดยการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ กำกับติดตามอย่างใกล้ชิด และนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง ทำให้กลุ่มเป้าหมายได้รับคำแนะนำที่ดีจากผู้เชี่ยวชาญได้รับความรู้ตลอดจนวิธีการทำให้มีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ทำให้มีผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้แบบโครงการอยู่ในระดับดีมาก

และมีผลการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรวัณ ไซยวงศ์วัฒน์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้พัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบโครงงาน โรงเรียนบ้านบัวหลวง กิ่งอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยดำเนินการพัฒนา 2 วงรอบกลยุทธ์ที่ใช้ คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ผลการศึกษพบว่า การพัฒนาในวงรอบที่ 1 มีผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จึงดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน ซึ่งทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเป็นอย่างดี และสอดคล้องกับผลการศึกษาของปนัดดา ศรีปัญญา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานโดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศการสอนและใช้วิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 วงรอบพบว่ากลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานได้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน แต่ในการนำไปสู่การปฏิบัติการสอนยังไม่ดีเท่าที่ควร โดยจะเห็นได้จากการทำแบบทดสอบหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายสามารถทำแบบทดสอบได้เฉลี่ย 26 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.67 และผลจากการประเมินความรู้ความเข้าใจของตนเองหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจของตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน แต่ใน

การนิเทศภายในและประเมินความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานของกลุ่มเป้าหมาย พบว่ากลุ่มเป้าหมายผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง โดยผลการประเมินคุณภาพการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานมีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานมีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นในการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โรงเรียนบ้านโพนงาม อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในวงรอบที่ 1 ช่วยให้นักเรียนเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน แต่ในด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานยังไม่ดีเท่าที่ควร

2. การพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ การนิเทศภายในและประเมินความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยประเมินจากการประเมินการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน และการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลการประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก และการปฏิบัติการสอนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี แสดงให้เห็นว่าการนิเทศภายในทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานและช่วยให้กลุ่มเป้าหมายสามารถจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดี

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานต้องใช้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ ในการอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน จึงจะทำให้การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานประสบความสำเร็จ

2. กลุ่มเป้าหมายจะต้องปฏิบัติตามกำหนดการที่ได้กำหนดไว้และให้ความร่วมมือในกิจกรรมในการพัฒนาอย่างเต็มที่ การพัฒนาครูด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการนี้จะประสบความสำเร็จ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดร.อดุลย์ศักดิ์ สุนทรโรจน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง และอาจารย์สุรภีร์ ค่ายหนองสรวง กรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ข้อเสนอแนะตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). **การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จำรัส นองมาก. (2544). **ปฏิบัติการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : SUNPRINTING.
- ประวีต เอราวรรณ. (2545). **การวิจัยปฏิบัติการ**. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.
- พิเชษฐ์ สุทธิวิรัตน์. (2542). **ความต้องการในการพัฒนาบุคลากร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยโครงการ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุพล วังสินธุ์. (2543). "โครงการ: การเรียนรู้สู่ปี 2000," **วิชาการ**. 3(6) : 11 ; มิถุนายน.

เสรี ลาซโรจน์. (2537). **เอกสารการสอนชุดวิชาการบริการและการจัดการวัดและประเมินผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.